

МОЛОДИЙ КОМУНІСТ

ОРГАН КІРОВОГРАДСЬКОГО ОБКОМУ ЛКСМУ

Рік видання IV
№ 42 (315).

Середа, 5 жовтня 1960 р.

Ціна 20 коп.

XV сесія Генеральної Асамблеї ООН

1 жовтня було скликано чергове пленарне засідання Генеральної Асамблеї.

Асамблея приступила до розгляду доповіді Генерального комітету, яка містить рекомендації про порядок денний XV сесії Генеральної Асамблеї ООН. Без обговорення Асамблея схвалила запропонований Генеральним комітетом порядок пунктів порядку денного сесії. Одночасно Радянський Союз вніс на розгляд Асамблеї проекти резолюцій, в яких пропонує передати на обговорення пленарних засідань Асамблеї питання про роззброєння, про агресивні дії США проти Радянського Союзу і Декларацію про надання незалежності колоніальним країнам і народам. Ці питання, як відомо, Генеральний комітет, під тиском США, рекомендував передати до Політичного комітету.

Спочатку на розгляд було поставлено американський проект резолюції, прийнятий Генеральним комітетом під тиском США, який рекомендує Асамблеї відхилити пропозицію СРСР про включення до порядку денного сесії питання про представництво Китаю в ООН.

Безгрунтовним і безглуздим прозвучав виступ постійного представника США в ООН Уодсворта, який намагався довести, що народний Китай «негідний» бути членом ООН.

Американський делегат не зміг спростувати тезу радянської делегації про те, що уряд США перешкоджає розв'язанню цього давнього навірного питання, тому що йому не подобається державний і суспільний лад, встановлений китайським народом у своїй країні. На обґрунтування своєї дикієї позиції, яка перешкоджає участі в роботі ООН 600-мільйонного китайського народу, американський делегат повторив заявлені доводи про «агресію» КНР в Кореї, знову послався на так зване «тибетське питання». Як на нові докази, що «доводять» неможливість прийняття КНР в ООН, Уодсворт послався на виступ мера міста Пекіна Пін Чжена, який назвав США імпералістичною державою і критикував дії Хаммаршельда в Конго.

Уодсворт намагався зобразити як «загрозу» загальному мирові закону прагнення КНР визволити острів Тайвань, що належить китайському народові. Американський політичний діяч зводив грубі наклепи на внутрішні порядки в КНР. Слово надається Голові Ради Міністрів СРСР М. С. Хрущову. Появу його на трибуні Асамблеї зал зустрічає бурхливими оплесками.

М. С. Хрущов сказав, що немає ні найменшого сумніву в тому, що штучне усунення КНР від участі в діяльності ООН завдає великої шкоди цій організації, значно звужує сферу її діяльності, утруднює розгляд міжнародних питань, для розв'язання яких потрібні колективні зусилля всіх держав. Голова Ради Міністрів СРСР нагадає, що КНР дістала широке міжнародне визнання і встановила нормальні відносини з 34 державами, що торговельно і культурно зв'язки народного Китаю тепер вже охоплюють увесь світ.

М. С. Хрущов говорить про те, що Китай був одним з ініціаторів проголошення п'яти принципів мирного співіснування, що уряд КНР не раз вніс пропозиції, спрямовані на ослаблення міжнародної напруженості на Далекому Сході і в усьому світі. КНР внесла великий вклад у справу мирного врегулювання становища в Індокитаї, Кореї і в інших районах Азії. Китайський уряд активно виступає за створення зони миру в Азії, а також зони, вільної від атомної зброї, в районі Тихого океану. Він пропонує укласти пакт миру і ненападу між усіма країнами Азії і Тихоокеанського узбережжя, включаючи Сполучені Штати. Цю позицію КНР ще раз підтвердив прем'єр — Державної Ради КНР товариш Чжоу Ень-лай, виступаючи 1 серпня цього року в Пекіні.

М. С. Хрущов показує, чому досі не розв'язано важливе і гранично ясне питання про представництво народного Китаю в ООН. Цьому головним чинником вважає ворожу урядові Китаю політику США. Сполучені Штати, вчинивши акт агресії, насильно захопили китайський острів Тайвань і продовжують використовувати його для воєнних провокацій проти КНР. Вздовж китайських кордонів США створили величезну кількість воєнних баз. Водночас високопоставлені американські політичні діячі лицемерно говорять про нібито «агресивність» КНР. Товариш М. С. Хрущов говорить, що доти, поки КНР не займе свого законного місця в ООН, не можна створити умов для справжніх переговорів по ряду найважливіших міжнародних проблем і, насамперед, в питанні про роззброєння.

Товариш М. С. Хрущов викриває безглуздість горезвісної ідеї «двох Китаїв». Ця ідея по суті є погано замаскованою диверсією, спрямованою на розчленування народного Китаю і відторгнення однієї з його частин — провінції Тайвань. Всім уже давно ясно, що провокаційні плани «створення двох Китаїв» приречені на провал.

Пропонуючи вигнати з ООН чанкайштів, які подивилися як представники Китаю, і відновити в цій організації законні права Китайської Народної Республіки, товариш М. С. Хрущов вказує, що неправильно думати, що це, вважає, що цього потребує насамперед КНР. Якщо правильно розуміти призначення ООН як організації універсальної, яка об'єднує всі нації, важко сказати, хто більше потребує відновлення прав Китаю в ООН, — сам Китай чи Організація Об'єднаних Націй. ООН потребує того, щоб така велика нація, така могутня країна, як КНР, була представлена в ООН і брала активну участь в її діяльності.

Радянська делегація запропонувала розглянути і розв'язати питання про відновлення законних прав Китаю в ООН як важливе і темірнове питання на сесії Генеральної Асамблеї. Наприкінці своєї промови глава радянської делегації дав яшівну відсіч виступові американського представника Уордсворта, який зводив зловісні наклепи на Китайську Народну Республіку і на її політику.

Голова Асамблеї ірландський представник Боленд зробив грубу спробу перервати виступ глави Радянського уряду. Але товариш М. С. Хрущов рішуче парировував цей випадок і під оплески всього залу заявив, що всі спроби дискримінувати Китай та інші соціалістичні країни приречені на провал. Сполучені Штати та інші західні країни своєю дискримінаційною політикою хотіли б зруйнувати ООН, але Радянський Союз та інші країни хочуть, щоб ООН справді об'єднувала всі країни і народи, щоб вона була дійовою зброєю в боротьбі за життя без війни.

Після того, як головування надав слово для «відповіді» представникові франкістської Іспанії, глава радянської делегації М. С. Хрущов залишив зал засідань.

Представник Іспанії безуспішно намагався спростувати наведені М. С. Хрущовим факти, що характеризують режим терору і насильства, встановлений Франко.

В порядку відповіді виступив представник Греції,

який вихваляв «переваги» капіталістичного ладу над соціалістичним. Після довгої і плуваної промови чанкайшіста в порядку відповіді слово взяв представник США Уодсворт. Перекручуючи смисл вступу глави радянської делегації, американський представник голосливо твердив, що гостра критика М. С. Хрущовим позиції США, які намагаються зберегти в ООН чанкайштівський труп і перешкодити відновленню законних прав китайського народу, «ставити під сумнів» можливість серйозних переговорів в Асамблеї по роззброєнню та інших проблемах.

Постійний представник Індонезії в ООН Сукарджо Віджопраното заявив, що його делегація, як і в попередні роки, стоїть за включення до порядку денного сесії питання про представництво Китаю в ООН.

У Генеральній Асамблеї розповсюджено дві поправки до проекту резолюції в питанні про представництво Китаю в ООН, запропонованого в доповіді Генеральному комітету. Поправка перша пропонує Асамблеї погодитися з пропозицією Радянського Союзу про включення до порядку денного питання про представництво Китаю. Друга поправка, внесена делегацією Гвінеї, пропонує, щоб Генеральна Асамблея включила до свого рішення пункт про виключення чанкайшіста з ООН і про надання місця представникові КНР.

Виступом делегата Індонезії ранжове пленарне засідання Генеральної Асамблеї ООН закінчилося.

В першій і другій комплексних бригадах, які очолюють Анатолій Харитоненко і Денис Ярошук, повністю відремонтовано приміщення для стійлового утримання молочного стада. Нещодавно правління артілі придбало електродоїльний апарат. Механічне доїння набагато полегшить працю доярок в зимових умовах.

В. СОКОЛОВСЬКИЙ, юнкор.

Пленум обкому КП України

1 жовтня відбувся пленум Кіровоградського обкому КП України. Учасники пленуму обговорили доповідь першого секретаря обкому партії тов. Ф. Г. Мартинюва «Про хід виконання соціалістичних зобов'язань в Кіровоградській області по виробництву сільськогосподарської продукції в 1960 році».

Доповідач і ті, що виступили в дебатах, відзначили, що зараз найголовніше завдання сільських трудівників області мобілізувати всі зусилля, використати всі резерви і за час, який залишився до кінця року, будь-

що виконати взяті соціалістичні зобов'язання на другий рік семірічки.

В обговоренні доповіді взяло участь 17 чоловік.

Пленум прийняв розгорнуту постанову.

За 2.900 тисяч тонн комсомольського силосу

В обкомі ЛКСМУ

€ 2.500 тисяч

Бюро обкому ЛКСМУ розглянуло результати змагання районних комсомольських організацій по заготівлі силосу. В цілому по області станом на 1 жовтня закладено два мільйони 500 тисяч силосу.

Перше місце присуджено Рівнянській районній комсомольській організації (секретар райкому ЛКСМУ т. Ермусевич), за якою залишено присуджений раніше перехідний Червоний прапор обкому комсомолу. Друге місце зайняла Голованівська районна організація (секретар райкому ЛКСМУ т. Постойко).

Бюро обкому комсомолу відзначило хорошу роботу по закладанню силосу Долинської, Компанівської, Добровеличківської районних комсомольських організацій.

Вирай незадовільно ведуть заготівлю соковитих кормів комсомольські організації Вільшанського, Онуфріївського, Ново-Миргородського, Ново-Українського, Ново-Георгіївського та Новгородківського районів, які свої зобов'язання по закладанню силосу виконали всього на 30 — 65 процентів.

Назустріч Дню тваринника

Свинар Василь Ковб

До минулого року комсомолец Василь Ковб з колгоспу імені Кірова, Новоградського району, разом з своєю дружиною Катериною доглядали відгодівельну групу свиней. Порадившись в правління, Василь вирішив сам доглядати невеличку групу і досягти таких же успіхів, як і львівський свинар Я. Чиж. Він зобов'язався забезпечити щодобовий приріст живої ваги по 600—700 грамів на голову і на кінець 1960 року здати державі 700 свиней.

На колгоспній фермі від-

годувала тварин організована за новим прогресивним методом. Раніше тут, як і в більшості господарств, тварин утримували в станках невеликими групами. Трудовий день свинаря був переважно пасивним, та й працювати доводилося нелегко.

Тепер свиней утримують великими групами. І хоч поголів'я їх зросло, число працівників ферми набагато зменшилось. Такий прогресивний метод утримання вже в перші місяці дав хороші наслідки. Молодий свинар тільки за вісім місяців здав на відгодівельний пункт понад 400 тварин. На відгодівлі перебуває ще 270 голів молодняка. Зараз тварин годують переважно качанами кукурудзи і гичкою цукрових буряків.

Василь Ковб — хороший господар. В його руках завжди блокнот і олівець. Разом з зоотехніком колгоспу Б. Ф. Зелінським він запропонував новий тип свинарника, який вміщує тварин в два-три рази більше, ніж старий, і буде обладнаний зручними механізмами, матиме велику вигулну площадку.

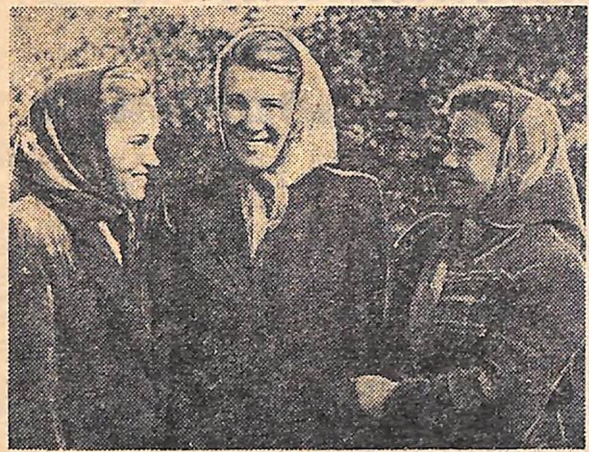
— Коли буде збудоване нове приміщення, — говорить Василь, — я зможу доглядати набагато більше свиней, ніж тепер.

Плани його прості: адже молодий тваринник — тракторист. Він зможе сам підвозити корми, заправляти кормишки.

У колгоспного свинаря висока оплата праці — в середньому за місяць він одержує по 1.500 карбованців. Лише в липні Василь одержав понад 2.400 карбованців.

Послідовник Ярослава Чижка — на вірному шляху. Хочеться тільки, щоб комсомольська організація та правління артілі не стояли осторонь від хороших задумів і планів Василя Ковба, всіляко допомагали молодому свинареві в його боротьбі за дешеву продукцію.

В. БАФТАЛОВСЬКИЙ, інструктор обкому комсомолу. Новоградський район.

Даша Бігун, Валя Дрюченко і Оля Жучиня — подружжя. Всі вони працюють на свинофермі колгоспу «Росія», Кіровоградського району. 500 голів тварин, яких доглядали дітьми, щодоби збільшують у вазі на 550—600 грамів. З групи молодих тварин, біля яких поручають дітьми, вже здано державі 197 голів свиней. На знімку (зліва направо): свинарки Оля ЖУЧИНЯ, Даша БІГУН і Валя ДРЮЧЕНКО.

Фото М. САВКУНОВА.

До зимівлі все готово

Ледь помітно відчувається подих зими. Та господарів артілі імені Леніна, Компанівського району, вона не застане знепацька. Працівники тваринницьких ферм разом з колгоспними спеціалістами заздалегідь подбали про сити і теплу зимівлю худоби.

Силами комсомольців і молоді в артілі заготовлено на зиму близько 1.500 тонн грубих кормів, закладено по 17 тонн силосу на кожну фуражну корову.

В першій і другій комплексних бригадах, які очолюють Анатолій Харитоненко і Денис Ярошук, повністю відремонтовано приміщення для стійлового утримання молочного стада. Нещодавно правління артілі придбало електродоїльний апарат. Механічне доїння набагато полегшить працю доярок в зимових умовах.

В. СОКОЛОВСЬКИЙ, юнкор.

Відзначили славний ювілей

ЗАКІНЧИЛАСЯ зміна. Молодь першого механоскладального зібралася в цеху, щоб послухати розповідь пропагандиста Аллі Римар про виступ В. І. Леніна на III з'їзді комсомолу.

Глибоко запали в душу молодим робітникам слова великого вождя, що «...союз молоді і вся молодь, взагалі, яка хоче перейти до комунізму, повинна вчитися комунізму».

Заповіді Володимира Ілліча комсомольці цеху не тільки перетворюють в життя. Близько тридцяти виробничників навчається у вечірніх школах. 26 комсо-

мольців підвищують свою освіту в інститутах і технікумах країни, стільки ж відвідує гуртки по вивченню історії КПРС. Так в бригаді комуністичної праці, яку очолює Віктор Коваленко, тожар Володимир Шурапов навчається в вечірньому політехнічному інституті.

Збори, присвячені виступу Володимира Ілліча Леніна на III з'їзді комсомолу, були проведені в ливарному цеху ковкого чавуну та в ковальсько-пресовому.

В. ЧЕКАНОВ, секретар комсомольської організації першого механоскладального цеху заводу «Червона зірка».

ІДЕ ГІРНИЧИЙ ВІСК

УЯВІТЬ СОБІ велику підземну яму, по боках якої рухаються потужні транспортери. На пульті управління великі циферблати з первовими стрілками, фіксує прилади, червоні лампочки. Нова людина просто губиться у цьому царстві техніки.

До приймального бункера підійшов новий состав. Піднялись диштя думкарів, і поспішав буря вугілля. В цю ж мить до щита управління підійшла покорителька цих найскладніших машин — мотористка Валентина Вищепан. Натиснула кнопку — загорілося п'ять маленьких лампочок, лінійно рушили транспортери, а потім загули сильніше, швидко забили.

Зосереджене обличчя у Валі: вона пильно слідкує за нормальним завантаженням стрічкового транспортера, щоб, бува, не трапилось залпання вугілля.

Сировина пішла в дробильно-сортувальне відділення. Звідси, вже у подрібненому вигляді вона надходить у розпорядження комсомолки Лізи Романюк. Лише у минулому році вона закінчила десятирічку, швидко оволоділа складною технікою, стала мотористкою. А тепер бачите, як

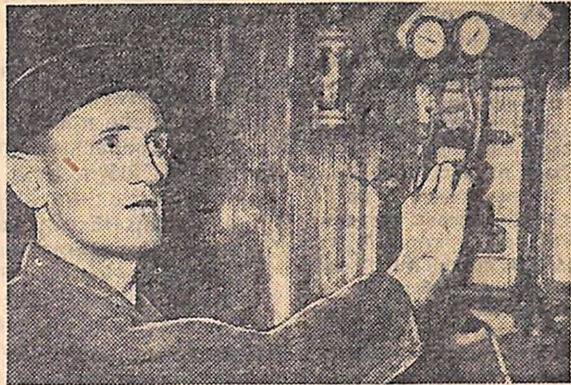
певнено себе почуває у світі механіки (фото вгорі). Робота потребує великої уваги.

Розподільчий транспорт потрібно обов'язково включати одночасно з транспортерами приймального бункера. Зазивайся — і стане весь завод. Та цього ніколи не буває, бо «фея машин» добре знає їх серце, старанно слідкує за їх роботою.

Вугільний порошок після перепуску на спеціальних ситах і підігріву до температури +80° направляється до екстракторів — великих посудин, всередині яких встановлені ковші. Олексій Дмитренко і Микола Міщенко дають механізму «команду»: подати бензол. Про її виконання повідомляють прилади. За показами їх уважно слідкує М. Міщенко (фото в центрі). Минає кілька секунд — вугілля рівномірно зрошується розчинником. За ходом реакції

О. Дмитренко спостерігає в ілюмінатор. Ось бензол повільно проходить через шар вугілля. Рідина, відбираючи віск, летить в корита. Розчин цей називають місцеллою. При її підігріві бензол випаровується, а рідкий віск по трубах направляється на розливну машину.

Коли проходиш повз найдосконаліші машини і ме-

ханізми, кидається у вічі, що тут дуже мало людей. А ті, що обслуговують техніку, молоді. За винятком кількох чоловік, це юнаки і дівчата, які нещодавно закінчили школи чи училища, повернулися з армії. Всі вони змагаються за високе звання ударників комуністичної праці, всі прагнуть здобути вищу освіту. Справжнє молодіжне підприємство! Та й сам завод молодий: всього близько року працює.

Апаратниця Поліна Светец вправно пускає в хід розливну машину, і у формочки летить темнобура рідина. Відповідальна робота у комсомолки — треба забезпечити такий хід транспортера, щоб всі формочки рівномірно заповнювались, щоб віск добре охолонув і затвердів. Адже від цього залежить якість готової продукції. З машини П. Светец сходять зрізані пірамідки темнобурого кольору. Це і є гірничий віск.

До кінця зміни ще більше години, а план — 714 кілограмів продукції — вже є. Значить добре працював

сьогодні цей своєрідний конвейер. Не було ще такого випадку, щоб у зміні інженера М. Шаповалова траплялися серйозні поломки, щоб завдання не виконувалось.

Пірамідки йдуть на склад готової продукції. А звідти направляються на різні підприємства, бо ж це перший у країні завод, а про-

дукція його потрібна скрізь. Навіщо? Багатох речей без цих воскових темнобурих пірамідок не зробиш. Вони потрібні і Московському заводу шкіряно-взуттєвих барвників і Аррелєвському заводу грампластиків, без них не обійтися в текстильній і паперовій промисловості, у авіації і радіотехніці. З воску виготовляють різноманітні мастильні матеріали, крєми та інше.

Проте основне призначення гірничого воску — точне литво. Астрономічна цифра вийде, коли підрахувати скільки металу йде в стружку. Якщо ж скористатись точним литвом, то можна значно скоротити об'єм металообробних робіт, зекономити мільйони тонн сталі й вивільнити величезну кількість верстатів і робітників.

Гірничий віск значно здешевив точне литво, зробив більш якісним. Йому тепер відкрито «зелена вулиця».

В. МАЛИНОВСЬКИЙ,
Олександрійський завод гірничого воску.
Фото В. Ковпака.

ТРУДОВІ РУКИ У ВОЛОДИМИРА

До заводської прохідної підійшов невисокого зросту руський юнак.

— Мені б у відділ кадрів пройти, — лагідно і, немов трохи соромлячись, промовив він до вартового.

Так прийшов на Кіровоградський завод ім. Кірова Володимир Харченко, який став робітником механо-складальної дільниці.

Зовсім небагато часу минуло з тих пір, але скупий на похвалу Олексій Максимович, змінний майстер, вже говорить про нього:

— Харченко — молодець. Трудові руки у хлопця.

На Володю можна покластися. Скільки разів ліквідовав він так зване «вузьке» місце, якщо воно появлялось у зміні. Молодий виробничник працює під девізом: семирічку — за шість років.

Він не лише сумлінно трудиться, але й добре вчиться у вечірній школі робітничої молоді.

В. САНДУЛ,
секретар комсомольської організації заводу.

Батьковою стезкою

В ІНСТРУМЕНТАЛЬНОМУ цеху Ємилівського відділення Голованівської РТС працює слюсар-інструментальник Анатолій Крикливий.

Повернувшись з Радянської Армії, Анатолій відразу ж прийшов у цех. Тут працював слюсарем його батько. Спочатку Анатолій лише допомагав батькові, який виконував усі складніші й більш відповідальні роботи. Допомагав і учився, пильно придивляючись до кожного руху. А коли відчув, що прийшло вже й до нього батькове вміння і вправність — перейшов на самостійну роботу.

Тепер Анатолій, змінивши за верстатом батька, щозміни на 130—150 процентів виконує норму при відмінній якості продукції

С. РУДИЙ.

В нічну зміну

РУХОВИКИ станції Знам'янка нарушують темпи перевозок народногосподарських вантажів.

Нещодавно зміна помічника начальника станції Івана Косова, в нічне чергування сформувала і відправила 35 великовагових поїздів, у яких перевезено понад план 28 тисяч тонн вантажів.

В цю зміну найкраще працювали складачі поїздів Кім Безруков, Валентин Маркарченко, Михайло Іванов, Іван Осюк.

П. РОМАНЕЦЬ.

І штукатури ми, і теслярі...

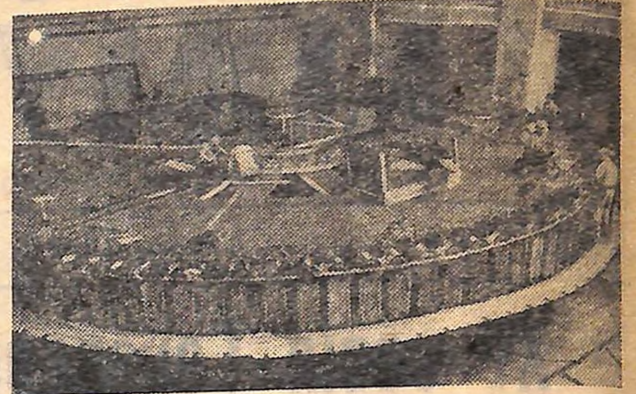
СТІНИ житлового будинку виростили на очах. Хлопці працювали з ювелірною точністю. Цеглини лягали щільно, всі на одному рівні. Коли останній ряд було закінчено, бригадир Іван Бойков сказав:

— Почнемо перекривати поверх.

І в ту ж мить муляри змінили професії. Василь Кошкін краном подавав панелі, Володимир Мацак і Тарас Мірчук встановлювали їх, а Михайло Іскра з'єднував залізобетонні конструкції міцним швом електрозварювання. Інші пішли в кімнати завершувати опряджувальні роботи.

Так працює комсомольсько-молодіжна бригада Івана Бойкова. Хлопці одними з перших на будівельній ділянці відмовились від вузької спеціалізації, оволоділи трьома-чотирма суміжними професіями, почали самі виконувати всі будівельні роботи.

Не одразу зважилися во-

Стала до ладу десята гідротурбіна Кременчуцької ГЕС. Мине ще небагато часу, і станція почне працювати на повну потужність. Гідробудівники змагаються тепер за те, щоб пустити два останні гідроагрегати достроково, до 43-х роковин Великого Жовтня.

На фото: на монтажній площадці. Складання ротора для 11-го гідроагрегату.

Фото П. КЕКАЛА. (Фотохроніка РТАУ).

Кременчуцьке море СЬОГОДНІ

КРЕМЕНЧУКГЕСБУД. Все ширше розступаються дніпровські береги перед залізобетонною твердинею Кременчуцького гідровузла. Над сріблясто-синьою поверхнею нового моря вітер гонить білогриві хвилі, ширяють зграї чайок.

На Кременчуцькому морі тепер нерідко бувають шторми і будівники подвоюють темпи кріплення відкосів вздовж відрогів Табуришанського мису та захисних дамб у районі Чигирини і Будище-Свидівського масиву. Комплексні комсомольсько-молодіжні бригади Григорія Отенка, Миколи Баканова та інших, несучи трудову вахту на честь 43-х роковин Великого Жовтня, у вересні на

кріпленні відкосів у півтора рази перевионали місячну програму.

Трудові гідрометеорологічної обсерваторії Кременчуцькесбуду ведуть постійні спостереження за поведінкою нового моря. Днями вони видали черговий бюлетень, в якому повідомляється, що площа поверхні водного дзеркала Кременчуцького моря досягла 1500 квадратних кілометрів, а загальний об'єм водосховища вже наближається до семи мільярдів кубометрів.

Вздовж морського узбережжя і в районах портів-сховищ обладнуються знами навігаційної обстановки. На краю дамби-хвилеламу гідровузла почалося спорудження великого берегового маяка, який вказуватиме річковикам шлях для заходу караванів у судноплавний шлюз.

чався практичний обмін досвідом.

— Ці кути докормили мене! — досадував Григорій Кучерявенко, коли муляр Василь Кошкін кілька раз примушував його перекладати кути стін. У свою чергу і Григорій не давав спуску товаришеві, навчаючи його теслярської професії.

Так йшло навчання. Оволодівали молоді будівельники новими спеціальностями і бачили, як це потрібно в роботі. Якщо ралток траплялася затримка з подачею цегли, вони встановлювали віконні і дверні блоки, якщо не підвозили вчасно столярних виробів — робили дахи. Якоюсь будмайстер дільниці М. П. Попков повідомив хлопцям радісну звістку: продуктивність праці у них вища на 20 процентів, ніж у комплексних бригадах, а виробіток на кожного становить близько 7 тисяч карбованців на місяць при нормі 3.900.

Того дня бригада поверталася додому в піднесеному настрої. Хтось завів пісню:

«Не кошегари ми, не плотники...»

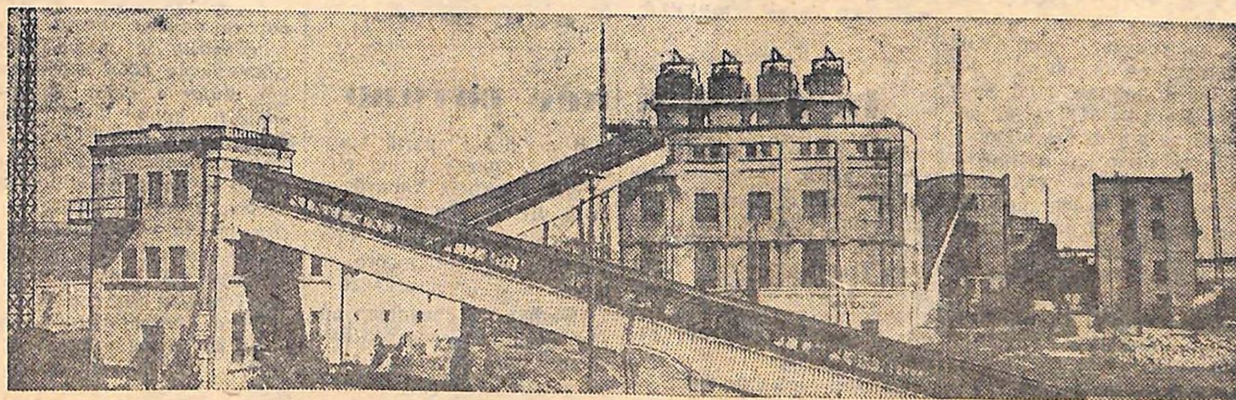
Але співака перебив Григорій Кучерявенко:

«І штукатури ми, і плотники, Умеєм стени класть, стелить паркет...»

— «Ударних строек не робити», — зразу підхопило багато голосів, і пісня, складена на новий лад, заспівала вся бригада.

В. ЛАСКАВИЙ,
кор. РТАУ.

Київ, трест «Південзахід-трансбуд», буддільниця № 1.

Ось тут і виробляється дуже цінна і потрібна сировина для точного литва. На знімку: перший в країні Олександрійський завод гірничого воску.

Фото В. Ковпака.

«Ідейно-виховна робота серед молоді повинна допомогати їй правильно розуміти суспільні явища, перетворювати принцип комуністичної моралі в глибокі особисті переконання, прищеплювати нетерпимість до проявів буржуазної ідеології, аполітичності, обивательщини».

З постанови ЦК КПРС «Про завдання партійної пропаганди в сучасних умовах».

ЛЕКЦІЙНА

Восьмий рік я виступаю перед молоддю з лекціями і доповідями, як член лекторської групи обкому комсомолу. Восьмий рік підтримую цікаву і, відверто кажучи, нелегку роботу. За цей період довелося багато разів пізнати і радість творчих удач, і гіркоту помилок. Підготовка до лекцій, кожний публічний виступ давали мені щось нове, збагачували досвід. Тому хочу поділитися ним з молодими комсомольськими лекторами, розповісти про окремі випадки з моєї практики.

Трапилося так, що першу лекцію довелося читати з «чужого» тексту, тому що свого я не встигла написати, коли мене направили в один з робітничих молодіжних колективів. Для ознайомлення з темою залишалося тільки три години. Я дуже хвилювалася, але відмовитися не наважилася. І ось, нарешті, я на трибуні. На мене спрямовані десятки поглядів, а я не в силах підвести голову, не можу відірватися бодай на хвилину від паперів, що лежать переді мною. Чую, в залі покашлюють, зітхають, перемовляються. Я гостро, майже фізично відчуваю свою відірваність від слухачів, самотність у переповненому залі. Але ось трапився цікавий приклад, який я добре запам'ятала і можу розповісти своїми словами. Це зацікавило присутніх, та не надовго... Іншого разу я сама скла-

На знімку: пропагандист А. М. КУЛЬБАЧЕНКО готується до чергового заняття.

Фото В. КОВПАКА.

ТОРІК я працював пропагандистом гуртка точної політики, в якому навчалася 30 комсомольців. Оскільки ми збиралися в клубі, то кожного разу на заняття приходило чимало неспілкової молоді. Про високу активність і зацікавленість слухачів говорить той факт, що завжди виникало багато запитань.

Пригадую, коли газети повідомили про те, що біля Свердловська збитий шпигунський літак Пауерса (подробіть тоді ще не були відомі), Микола Гарбуз, який у свій час служив в авіаційних частинах, на занятті першим поставив запитання: — Як збили літак на такій великій висоті? Виявилася, що не всі чу-

ла конспект. Кожна фраза, написана власноручно, продумана, і тому добре запам'яталася. Я певна, що

ПРОПАГАНДА

коли одну і ту ж тему доручити розробляти кільком товаришам, то кожний з них напише інакше: по-різному побудують доповідь, аргументуватимуть основні думки.

В самостійно підготовленій лекції набагато легше донести свою переконаність до слухачів. Адже не зможеш цікаво розповісти людям про те, чого не виносив у своєму серці.

Творчість проявляється не тільки під час підготовки тексту лекції, але і в ході читання її. Хороший зміст ще потрібно й викласти цікаво. А це творчий процес.

Виступаючи з однією і тією ж лекцією перед різними аудиторіями кожного разу доводиться читати її трохи інакше. Наприклад, мені якось доручили виступати перед агітаторами, потім у клубі електростанції перед виборцями і, нарешті, в обідню перерву перед робітниками промартілі. В усіх трьох випадках одна тема — «Радянська виборча система — найдемократичніша в світі», але розкривати її потрібно було по-різному, перестроюючись на ходу.

Комсомольським лекторам, бесідникам часто доводиться виступати перед робітничими колективами в обідні перерви: на будівельних майданчиках, у полі на току, на фермі. Я люблю виступати саме в такій обстановці. Просто, в доступній формі, невимушено викладаєш свої думки і, якщо бачиш, що люди задоволені, відчуваєш радість:

СЬОГОДНІ ВИХОВУВАТИ ЛЮДИНУ КОМУНІСТИЧНОГО ЗАВТРА

ти допоміг їм краще провести доповідь, повідомив щось нове, корисне.

Перед кожним своїм виступом завжди довідуюсь якому колективу читатиму лекцію, як тут працюють люди, хто краще трудиться.

У нас, комсомольських лекторів, роботи дуже бага-

ТВОРЧИСТЬ

то. Адже в такій знаменний час живемо ми! І тому правдиву, схвильовану розповідь про події всесвітньо-історичного значення завжди з глибокою увагою слухає молодь.

Л. ШЕХОВЦОВА,
член лекторської групи обкому комсомолу.

В ГОСТЯХ У ПІОНЕРІВ

Минулої суботи піонерська дружина імені Сергія Тюленіна Кіровоградської середньої школи № 6 урочисто приймала почесних гостей — Героїв Соціалістичної Праці О. В. Гіталова і П. Т. Громітчук. Право зустрічати Героїв дістали кращі загони трьох четвертих класів. Дружно і тепло привітавши прибулих, піонери здали їм рапорти і під бурхливі оплески прийняли їх до почесних піонерів дружини.

Гості розповіли дітям про те, як вони стали передовиками сільського господарства і висловили надію, що маленькі господарі прийому будуть їм гідною зміною.

На честь гостей піонери дали концерт.

Н. МАРСОВА,
старша піонервожата Кіровоградської середньої школи № 6.

Змістовно, дохідливо

ли останні повідомлення по радіо. І я розповів їм про те, що знав.

Якось Анатолія Дінула і Миколу Олексієнка зацікавило таке питання: чому не можна відразу скасувати всі податки? І на це вони дістали детальне роз'яснення.

У молоді було стільки різноманітних запитань, що я не завжди міг задовольнити її інтерес. Довелося звернутися за допомогою. Починаючи з березня, на заняття нерідко приходила вчителька Г. Ф. Москаленко. Це давало можливість, крім питань міжнародної політики, розглядати і морально-побутові теми. Адже головне в пропагандистській роботі — крім політичного виховання юнаків і дівчат, прищеплювати їм риси комуністичної моралі.

Інтерес молоді до різних питань зростає, і ми, крім гурткових занять, почали проводити з власної ініціативи вечори запитань і відповідей. Серйозну допомогу в цьому подавав нам завідувач клубом молодий комуніст Юрій Петров. Корисну форму масової роботи застосовували і в літні місяці.

Відрядно, що наша скромна праця принесла позитивні наслідки. Раніше нерідко можна було побачити в клубі хлопців у брудному одязі: йде з роботи та й завітає сюди. Мовляв, що ж

тут такого. Миколу Лашкула, Леоніда Слободешока не один раз довелось присоромити за неохайний вигляд, за некультурне поведіння в громадських місцях. І це допомогло їм виправитись.

Важливо й те, що найактивніші слухачі гуртка у цьому році вирішили продовжувати навчання в технікумах і вузах. Так, С. Москаленко вступила до Бобринського сільськогосподарського технікуму, комсомолка Надія Івахно, яка працювала в артілі дояркою, вирішила вчитися на зоотехніка.

Розпочався новий навчальний рік. В гуртку навчається 22 комсомольці і 16 чоловік з числа неспілкової молоді. Для навчання е-

географічні і політичні карти, наочні посібники. В цьому році, як і в минулому, будемо використовувати шкільний проекційний апарат. На жаль, діапозитиви до нього нелегко діставати.

Але те, що вдається роздобути, обов'язково демонструватимемо. Адже саме наочність робить будь-яку тему більш зрозумілою, дохідливою.

А. КУЛЬБАЧЕНКО,
пропагандист.

Колгосп імені Шевченка, Ново-Українського району.

ДОБРЕ ТРУДЯТЬСЯ, ЦІКАВО ВІДПОЧИВАЮТЬ

ЦІКАВО і змістовно будують свій відпочинок комсомольці та молодь колгоспу «Серп і молот», Ново-празького району.

— Добре працюємо, добре й відпочиваємо, — говорить секретар комсомольської організації, кращий механізатор артілі Микола Бережний.

У колгоспному клубі вже відбулося чимало змістовних вечорів молоді, на яких проводяться цікаві бесіди, масові ігри, атракціони, вручення грамот кращим комсомольцям — виробничникам.

Комсомольці та молодь артілі турбуються про хороший відпочинок і для своїх старших товаришів. Справжнім святом для жителів був вечір трудової слави, присвячений передовим колгоспним родинам Ганни Просяник і Андрія Бояра.

Не менш цікаво пройшов день для жінок-трудівниць колгоспу. З десятої години ранку звуки духового оркестру сповістили про початок свята, а вже через кілька хвилин закружляли у вальсі веселі пари. В іншому місці проходили масові ігри, виступи. Секретар комсомольської організації т. Бережний і завідувач клубом Василь Соломка проводили атракціони. Десь о другій годині почалася урочиста частина.

З доповіддю виступила секретар райкому партії А. А. Губенко. Після цього юні артисти з районного Будинку піонерів дали концерт, а драматичний колектив сільського клубу поставив п'єсу І. Котляревського «Наталка-Полтавка».

Надовго залишиться в пам'яті трудящих колгоспу, а також майбутніх воїнів

тематичний вечір, присвячений провадом в Радянській Армію братів Миколи та Володимира Просяників. На вечір прийшли тваринники комсомольсько-молодіжної ферми, товариші по роботі Миколи та Володимира, знайомі, люди похилого віку і підлітки. Всі знали, що Микола — кращий дояр не тільки в колгоспі, а й у районі. Чималий вклад у примноження багатств колгоспу вніс і Володимир. Обидва вони з малих років виховувалися в дитячому будинку.

Восьма година вечора. Завідувач клубом В. Соломка запрошує всіх до залу. Святковий вигляд має сцена. Ніби квітучий сад, вона вся заставлена букетами живих квітів.

Слово для привітання надається голові колгоспу т. Білко.

Потім виступили бригадир рілнничої бригади т. Кисельов, піонери Валя Хотенко і Віктор Ситник, секретар комсомольської організації т. Бережний, воїн-відпускник Анатолій Коноплянко. За дорученням правління колгоспу т. Білко вручив Миколі і Володимирі цінні подарунки — наручні годинники, а секретар райкому комсомолу — похвальні листи.

З словом-відповіддю виступив Микола Просяник, який подякував всім за теплі проводи.

— Я запевняю, — сказав він, — що ми будемо відмінниками бойової і політичної підготовки, а після закінчення служби в армії повернемося до рідного колгоспу.

М. ЗАБОЛОТНА,
секретар Ново-празького райкому комсомолу.

„Войовничий атеїст“

В жовтні ц. р. починає виходити новий республіканський щомісячний науково-популярний антирелігійний журнал «Войовничий атеїст» — орган Товариства для поширення політичних і наукових знань УРСР.

Журнал «Войовничий атеїст» має своїм завданням: активну пропаганду марксистсько-ленінського світогляду, висвітлення боротьби Комуністичної партії за виховання трудящих в дусі воєвничого матеріалізму, публікування популярних статей, лекцій, консультацій з історії і теорії наукового атеїзму, пропаганду природничо-наукових знань, практики атеїстичної роботи, досягнень радянської та світової науки і техніки.

«Войовничий атеїст» буде знайомити читачів з кращими творами антирелігійної літератури, друкуватиме оповідання, нариси, фейлетони, памфлети та інші

твори атеїстичного змісту. Журнал розрахований на масового читача, а також на широкий актив пропагандистів.

Передплата ціна: на рік — 18 крб.; на 6 місяців — 9 крб.; на 3 місяці — 4 крб. 50 коп. Ціна окремого номера — 1 крб. 50 коп.

Передплату приймають: місцеві відділи «Союздруку», поштові філії, листнощі та громадські уповноважені по передплаті без обмеження.

Київський академічний український драматичний театр імені Івана Франка поставив нову комедію О. Корнійчука «Над Дніпром». В ній розповідається про людей сьогоденного українського села і міста, їх мрії і прагнення.

Спектакль присвячений наступній Декаді української літератури і мистецтва в Москві.

На фото: сцена з спектаклю.

Фото Н. Цидильовського. (Фотохроніка РТАУ).

Хроніка культурного життя

В КЛУБІ села Березинки, Кіровоградського району, силами учасників художньої самодіяльності залізничного клубу станції Кірово-Українське був даний концерт. Великий успіх випав на долю виконавців пісень радянських композиторів Л. Іванової і В. Алексієвої, читців Г. Матвеевої, Г. Олійникової та інших.

В. БОНДАРЕНКО,
юнкор.

УЗНАМ'ЯНСЬКОМУ залізничному клубі ім. В. І. Леніна відбувся вечір на тему «Заповіти Ілліча». З лекцією про життя великого вождя революції, про значення для молоді його заповітів виступила вчителька залізничної школи № 9 т. Подимако. Наприкінці вечора присутні з великим інтересом продивилися документальний кінофільм «О Леніне».

В. ПРАВЕЦЬКИЙ,
юнкор.

САМОДІЯЛЬНИЙ драматичний колектив Добровеличківського Будинку культури показав глядачам п'єсу В. Минка «Не називай мене прізвищем». Головні ролі виконали вихователька школи-інтернату Л. Козловська, завідувач дитячим садком О. Вдовенко, шофер райспоживспілки В. Перегуда, працівник райкому ЛІКСМУ В. Кожухар.

Г. ГУСАРОВ,

ДОБРЕ пройшов у колгоспі імені Калініна, Гайворонського району, День тваринника. Закінчивши вечірне доїння, тваринники направились у святово прикрашений клуб. Після доповіді секретаря парторганізації артілі Б. Мельника виступили окремі доярки, телятниці і свинарки. Передовикам були вручені грошові премії.

В. СКРИПНИК,
секретар комсомольської організації колгоспу.

НА нашій фабриці відбулася зустріч з письменником Іллею Стебуном. Він розповів робітникам про свою, написану до Декади, книгу «Два світи», про враження від поїздки по 14 країнах, тяжке становище робітників у капіталістичному світі, про безробіття трудящих.

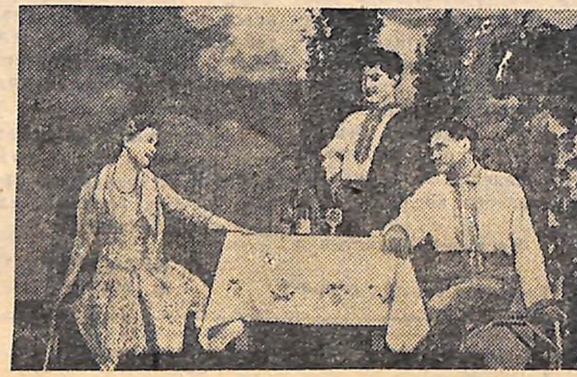
З великим інтересом слухали швейники розповідь Іллі Стебуна про зустріч Микити Сергіївича Хрущава, керівника партії і уряду з письменниками, акторами, художниками.

Т. ГОРДОВА,
контролер ВТК Кіровоградської швейної фабрики.

Слідами неопублікованих лістів

Редакція одержала лист від групи робітників радгоспу «Червона зірка», Бобринського району. Читачі скаржились на погану роботу листоноші радгоспу Н. І. Рекрутенко. Начальник поштового відділення т. Байдуков повідомив редакцію, що наведені факти мали місце. Н. Рекрутенко звільнена з роботи.

«МОЛОДИЙ КОМУНАР»
5 жовтня 1960 р. 3 стор.

Розмотується клубок кривавих злодіянь

ПІСЛЯ ДВОТИЖНЕВОЇ перерви позавчора продовжувався судовий процес над зрадником Батьківщини, наймитом фашистської розвідки К. Журавльовим. Як і в перший день засідання, підсудний викручується, плутає, намагається заперечувати очевидні факти і докази. Своєю нахабною поведінкою він зайвий раз тільки підкреслює точність характеристик, даної йому працівниками МВС Болгарської Народної Республіки. У довідці, яку зачитав на процесі прокурор В. Дятлов, говориться: «Журавльов під час попереднього слідства поводить себе погано, казав неправду, плував, симулював різні припадки, неспритомність, походження яких невідоме. Правдиві свідчення давав лише притиснутий незаперечними фактами».

До такої ж самої хитрої тактики інстинктивного, але приреченого на провал самозахисту К. Журавльов часто вдається і зараз. Він робить все можливе, щоб вихолостити політичний зміст своєї кривавої діяльності, прикидається наївним, неосвіченим, інсценує випадіння пам'яті, як тільки мова заходить про його безпосередню участь у жорстоких катуваннях радянських людей.

ПРОКУРОР: Чому ви зрадили Батьківщину?

ПІДСУДНИЙ: Я хотів їсти, а влаштуватися на роботу не було куди.

Дальший допит начисто розвінчує незграбний маневр злочинця. Коли почалася війна, К. Журавльову минуло лише 37 років. У нього були сильні руки, міцне здоров'я і кілька спеціальностей. Він мав повну змогу прогнати свою невелику сім'ю. Але К. Журавльов рівно через два тижні після вступу загарбників у Кіровоград добровільно запропонував окупантам. А вже за два тижні після цього він отримав 400 марок, давали пайок!

ПІДСУДНИЙ: Я і сам не розумію, чому став працювати в поліції. В усьому винні Фіалковський, Запорожан і Романовський. Це вони мене споювали, а потім робили зі мною все що хотіли. У мене був м'який характер...

М'який характер! Яке нахабство потрібно мати, щоб не соромлячись вимовляти подібні слова! Характер К. Журавльова добре відчували на собі ті, хто мав нещастя потрапити у пазури цього патентованого ката, який у своєму кабінеті вчиняв дику інквізицію.

— Я на все життя запам'ятав обличчя К. Журавльова, — з гіркістю сказав свідок І. Рудницький.

А зараз жалюгідний нещодадодок, К. Журавльов, намагаючись викликати співчуття присутніх, пускає навіть фальшиву сльозу і тремтячим голосом бельмоче:

— Я добровільно не вбив би і пташку. Я з дитинства розводив голубів. А людина, яка любить голубів, не спроможна розстрілювати... (?)

ГОЛОВУЮЧИЙ: На що ви розраховували після війни?

ПІДСУДНИЙ: Мене всі ті роки мучила совість, і саме тому я втік до Болгарії.

Але перш ніж причаїтися на болгарській землі,

К. Журавльов запропонував свої послуги секретній службі інформації буржуазної Румунії. Це він використувався німецько-румунськими каральними органами при допитах радянських військовополонених, це він, К. Журавльов, звертався до фашистських властей з клопотанням, щоб його послали воювати на східний фронт, це він, жалюгідний недобиток супроводжував групу румунських офіцерів-контррозвідників у їх поїздках до Києва, Одеси, Умані.

Із залу суду

ПРОКУРОР: Яку мету переслідувала ця поїздка?

ПІДСУДНИЙ: Мені невідомо.

Дивовижна необізнаність! Починається опит свідків. Їх багато: більше п'ятидесяти чоловік. Всі вони в тій чи іншій мірі мали справу з підсудним. Одні — разом з ним творили криваві діла і вже відбули справедливе покарання радянського правосуддя, інші зазнали на собі жорстокість Журавльова. Першим дає показання колишній начальник в'язниці СД М. З. Ноздренко. Його біографія дещо походить на біографію підсудного. До війни працював на заводі «Червона зірка». У перші ж місяці фашистської окупації пішов на службу до загарбників.

ПРОКУРОР: На яку посаду вас призначили?

НОЗДРЕНКО: Спочатку був начальником поліцейської дільниці одного з районів міста.

ПРОКУРОР: Скільки вам платили хазяї?

НОЗДРЕНКО: 110 марок.

ПРОКУРОР: Розкажіть суду все, що вам відомо про розстріл 23 в'язнів єврейської національності.

НОЗДРЕНКО: Це було наприкінці лютого чи на початку березня 1942 року. Десь о 5 годині вечора у в'язницю прибули гетітськомісар, Фіалковський, Журавльов і Бринкин. У коридорі мене зустрів Фіалковський: «Зараз будемо розстрілювати євреїв, — сказав він. — Накажи виводити їх на подвір'я. За моїм розпорядженням черговий Сачко почав по одному виганяти з камери напівживих людей. Під вартою вони прямували до ями у кутку подвір'я».

Першим стріляв Фіалковський. Потім він передав пістолет Журавльову. Всього за півтори години було вбито 23 чоловіки.

Ці показання викликають гнів і обурення всіх присутніх у залі, кожний проймається почуттям огиди і презирства до тих, у кого руки залиті кров'ю ні в чому невинних радянських людей.

За трибуною свідка слюсар заводу «Динамік» Жежер. Він добре знає підсудного: колись вчилася, навіть трохи товаришували. Ось чому, коли Костянтин Костянтинівич після невдалої утечі з полону був 27 жовтня 1941 року спійманий і доставлений на допит до Журавльова, він навіть зрадів.

— Кириуша! — вигукнув він.

вітав старого товариша — з такою силою вдарив його по обличчю, що Жежер виплюнув повивбані зуби. Але ката, жорстокість якого не знала меж, це не вдовольнило. Рукояткою нагана Журавльов розтрощив голову своїй жертві. Неприємну людину кинули у підвал. Після цього Жежера кілька разів викликали на допит до Журавльова і завжди назад його приносили.

Та хіба тільки Жежера так катували осканенілі бузувіри! Свідок згадує про колишнього в'язня — капітана Ростовського Управління НКВС В. М. Скасирського. Журавльов і поліцейський Голосов так побили полоненого офіцера, що той місяць не міг ні лягти, ні сісти, стояв у кутку камери. Все його тіло нагадувало суцільну рану.

ПРОКУРОР: Чого вимагали від вас на допитах?

ЖЕЖЕР: Визнання того, що я засланний у тил з певним завданням.

ПРОКУРОР: Чим вас били?

ЖЕЖЕР: Чим влучить: нагаєм, палкою, пістолетом.

ПРОКУРОР: Підсудний Журавльов, свідок говорить правду?

ПІДСУДНИЙ: Ні. Я його ніколи не бив. Він не був у мене на допиті. Я навіть не знав, що він заарештований.

Пояснення К. Журавльова не в'яжуться з фактами. І ця зухвалість підсудного знову викликає у залі хвилю гніву. Прокурор просить головуючого оголосити свідчення Журавльова, яке він дав під час попереднього слідства 4 травня 1960 року, і підтвердив факт катування Жежера.

Приприеті своїми ж показаннями, підсудний, похнюпившись, мовчить.

Один за одним перед судом проходять свідки: колишні в'язні тюрми СД, які чудом вирвалися з лабетів головорізів: пенсіонер І. Р. Рудницький, садівник колгоспу «Україна», Кіровоградського району, П. І. Шкунов, пенсіонер М. О. Пахалев. Всі вони дають майже однакові показання про чорні справи, які творили ці ката у застінках поліції і в'язниці. Кожний з них на собі відчув садистську жорстокість К. Журавльова, бо не раз бував у нього на допитах — ексзекуціях.

Але підсудний навіть вічна-віч зі своїми колишніми в'язнями нахабно твердить, що він вперше бачить цих людей, і все ж стиснутий кільцем доказів свідків, всякий раз мимрить одне й те ж:

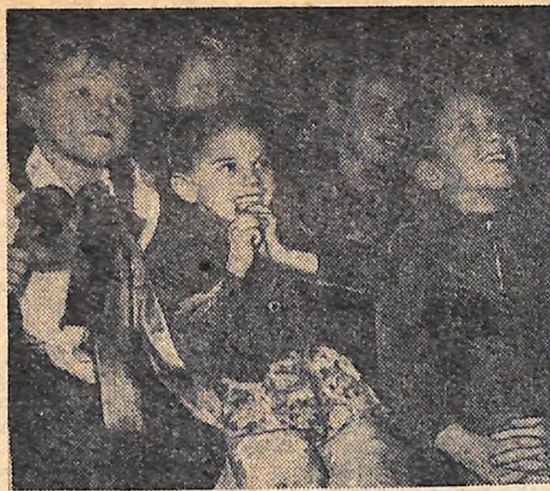
— Я не пам'ятаю, щоб бив цього чоловіка, але коли він говорить про це, я йому вірю(!?).

Мерзенне обличчя запроданця ще більше розкрив у своїх показаннях суду О. Нікітін, колишній гласний агент кримінальної поліції в м. Кіровограді.

— Журавльов користувався у фашистських властей, на мою думку, — каже свідок, — більшим авторитетом, ніж начальником поліції Фіалковський.

Справедливий народний суд над фашистським посібником К. Журавльовим триває. Клубок кривавих злодіянь розмотується.

В. КРАМАРЕНКО, М. БАРСЬКИЙ.

Веселий концерт. Фото В. КОВНАКА.

БЕСІДИ ПРО КУЛЬТУРУ ПОВЕДІНКИ

Як вітатися

Супроводжувани уклоном слова: «Здрастуйте», «Добрий день», говорять ті, хто молодший. При видимій рівності віку, чоловіки вітають жінок. На роботі, незалежно від статі і віку, вітаються молодші товариші до старших за посадою. Але ввічливий начальник сам постаріється першим привітати свого підлеглого, якщо той старший, і особливо, якщо це літня жінка.

Приходлячи в компанію або на роботу, той, хто ввійшов, уже незалежно від статі і віку, першим вітає всіх присутніх. Подавати руку, вітаючи, — не обов'язково. Можна, а в деяких умовах навіть слід, обходитися без рукотискання. Однак, якщо ви робите цей жест, то пам'ятайте про такі правила: коли до словесного привітання і до уклону додається рукотискання, то першими подають руку старші за віком, а при рівності віку — жінки чи дівчата. У службових обставинах першим простягає руку старший по службі.

Простягаючи руку, дивіться людині в обличчя, інакше жест буде зневажливим і може образити. Якщо ви з ким-небудь розмовляєте, а вам простягає руку хтось інший, треба на секунду перервати розмову, потиснути руку, а потім знову продовжити її. Якщо група людей на виробництві або на вулиці зайнята якоюсь справою чи розмовою, не слід підходити до кожного для того, щоб потиснути руку.

Не можна, вітаючись з групою людей, тиснути руку декому з них. Це вихід одних і ображає інших. В компанії слід вітатися спочатку з жінками і дівчатами, а потім уже з чоловіками. Якщо при рукотисканні чоловік сидить, то літній завжди повинен трохи підвестися, а молодий встати. Жінка, яка сидить, вітаючись, встає тільки тоді, коли їй доводиться потискати руку чоловіку, являю старшій за неї. Старі люди обох статей, вітаючись, можуть не вставати. У службовій обстановці, вітаючись з начальником, підводяться всі незалежно від статі і віку. Начальник може попередити бажання свого підлеглого словами: «Сидіть, будь ласка», тоді жінки і дівчата можуть розмовляти з ним сидячи.

Якщо чоловік у головному уборі, то, вітаючись, він обов'язково повинен його трохи підняти. Капелюх при цьому беруть за тупію, кепку чи кашкет — за козирьок.

Жінка або говорить слова привітання, або вклоняється. Хороша манера полягає в умінні нахилити не тільки голову, а й трохи нахилити верхню частину спини. Коли ж кланяються лише головою, такий уклін виробництві або на вулиці здається зневажливим, а іноді і зверхнім.

Помста

ЦЕ було біля берегів Західної Африки.

Проходлячи повз Зелений мис, команда розвідувального судна «Орехово» Балтійського науково-дослідного інституту рибного господарства замилувалась чудесною картиною: по спокійній поверхні океану, спалахуючи різнокольоровими вогниками, пропливали нечуже малесенькі будки, якісь легенькі ліхтарики.

— Так це ж знаменитий Сифонофора Фізалія, — в захопленні вигукнув науковий співробітник інституту Євгеній Просвіров, який знав морську тварину лише по науковій літературі. Схопивши багор, молодий учений вправно підчепив один з плаваючих ліхтариків і почав обережно підтягувати до корабля. Але здобич сковзнула по багору, і коли б Просвіров не підставив руку, вона неминує впала б за борт. У ту ж мить мисливець скрикнув від пекучого болю і відсмикнув руку. Та було вже пізно. Погасивши від люті свої

Сифонофори

вогники, Сифонофора вирішила жорстоко покарати порушника її спокою. Тисячі її ворсистих присосків в'їлися в руку Просвірова. Довелось затратити немало часу, щоб з допомогою товаришів звільнитися від розлюченої тварини. Але це було не все. Рівно через 10 хвилин Просвіров відчув пекучий біль в усьому тілі, почалися сильні корчі і задуха. Тільки енергійне втручання суднового лікаря і міцний організм молодого вченого відвернули катастрофу. Життя людини було врятовано.

Хто ж така Сифонофора Фізалія? Зоологи називають так вільно плаваючих кишковорожних тварин класу гідроїдних, що живуть в океані колоніями. Переміщується Сифонофора з допомогою надводного гребня-паруса, заповненого жимсь газом. Тисячі ворсистих

Університет здоров'я?

ЦЕ ДОБРЕ!

На початку вересня в обласному центрі відкрився народний університет здоров'я.

У програму занять, розраховану на два роки, включені лекції на біологічні, лікувально-медичні, гігієнічні, санітарні та інші теми. Заняття проводяться двічі на місяць у вечірній час. В університет подано більше 250 заяв, кількість їх з кожним днем збільшується. Вже на друге заняття, крім постійних слухачів, прийшло багато нових відвідувачів.

Характерною особливістю університету здоров'я є його масовість.

Серед слухачів університету здоров'я — люди різного віку і професії. С. А. Крамар працює в міському тресті «Водоканал». У своїй роботі він часто має справу з питаннями санітарії і тому почав відвідувати заняття в університеті.

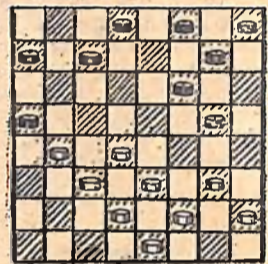
Комсомолки Людмила Кривенко і Людмила Бреус закінчили десятирічку і зараз працюють санітарками в обласній лікарні.

— Ми дуже полубили, — говорять Л. Кривенко, — благородну роботу лікарів. Тому ми й вирішили вчитися в університеті.

А. ЖУРАВЛЬОВ, виконуючий обов'язки головного лікаря обласного Будинку санітарної освіти.

Наш конкурс

ЗАДАЧА № 3

Біллі починають і виграють.

За правильне розв'язання цієї задачі нараховується чотири очки.

ВІДПОВІДЬ НА ЗАДАЧУ № 1

- с3—в4 а5: е1
- с1—д2 е1: в4 (або ж а5)
- в2—с3 в4: д5
- н4: і6 з виграшем

Редантор П. МАРЧЕНКО.